

Περιεχόμενα

Mo.Na – Ένα έργο για τα μνημεία στη φύση	1
Πρωτοβουλίες σχετικά με την περιβαλλοντική-πολιτιστική διαχείριση της Καλντέρας της Σαντορίνης	2
Διεθνές Σεμινάριο Κύπρου	2
Φυλλάδια του Εθνικού Ινστιτούτου Πολιτιστικής Κληρονομιάς Αλβανίας	2
“Ψηφιακή Ξενάγηση” του Σκάρου	2
«Ανακατασκευή οδικού δικτύου», Μεσημβρία – Βουλγαρία	2
Διεθνές Σεμινάριο Μεσημβρίας	3
Αποκατάσταση ενός παλιού φυσικού μονοπατιού στην κοιλάδα Κύκκου - Παναγιάς	3
Διεθνές Σεμινάριο Σαντορίνης	3
Φόρουμ: «Οικουμενικές Πρωτοβουλίες για την Προστασία Μνημείου & Φύσης»	4
Διεθνές Συνέδριο	4
Global Edition	4

Mo.Na: Monuments in Nature: A Creative Co-Existence

Mo.Na – Ένα έργο για τα μνημεία στη φύση

Σαντορίνη, Μεσημβρία, Δάσος Πάφου, Βουθρωτό

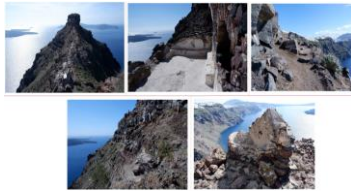
Το έργο **Mo.Na**, το οποίο χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα INTERREG Balkan – Mediterranean, καθώς διανύει τους τελευταίους τέσσερις μήνες υλοποίησής του, ολοκληρώνει όλες τις δράσεις και τα παραδοτέα του.

Η χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας συνέβαλλε αρκετά στο να υλοποιηθούν δράσεις του έργου **Mo.Na** και να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις που επέφερε ο αποκλεισμός λόγω της COVID-19. Με αυτόν τον τρόπο άνοιξε ο δρόμος προς την αποπεράτωση του έργου.

Η συνεχής ανταλλαγή πληροφοριών και η ατέρμονη συνεργασία μεταξύ των εταιρών συντελούν στην επίτευξη του κύριου στόχου του έργου που είναι η προστασία και διατήρηση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.

Ο βασικός στόχος του έργου Mo.Na “Μνημεία στη Φύση: Μια Δημιουργική Συνύπαρξη” είναι η αναγνώριση, ανάλυση και αξιολόγηση της προστασίας και προώθησης των φυσικών πόρων και της πολιτιστικής κληρονομιάς στην περιοχή των Βαλκανίων και της Μεσογείου, επιλέγοντας ως κύριο αντικείμενο τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό και τις κοινές στρατηγικές διαχείρισης σε περιβάλλοντα υψηλού ενδιαφέροντος και αξίας διατήρησης (NATURA 2000, Περιοχές Ramsar, κ.ά.) σε αλληλεξάρτηση με περιοχές υψηλής πολιτιστικής σημασίας (Προστατευόμενες περιοχές της UNESCO).

Πρωτοβουλίες σχετικά με την περιβαλλοντική-πολιτιστική διαχείριση της Καλντέρας της Σαντορίνης

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων, στο πλαίσιο του έργου **Mo.Na**, ξεκίνησε τον Ιανουάριο τις εργασίες πεδίου στο Κάστρο του Σκάρου, σε συνεργασία με τον Δήμο Θήρας.

Αρχικά πραγματοποιήθηκε ο καθαρισμός των διαδρομών. Ακολούθησε η αποψίλωση και η διεύρυνσή τους, προκειμένου αυτές να καταστούν προσβάσιμες και ασφαλέστερες για τους επισκέπτες.

Παράλληλα, έλαβαν χώρα ανασκαφικές εργασίες στην εκκλησία της Παναγίας Ξεπορτιανής, κοντά στην πύλη του [Κάστρου](#), όπου αποκαλύφθηκε το μνημείο σε όλο το εύρος του, σηματοδοτώντας την εξέχουσα θέση του στο τοπίο του Σκάρου.

“Ψηφιακή Ξενάγηση” του Σκάρου

Στο πλαίσιο του έργου **Mo.Na** η Εφορεία Αρχαιοτήτων Κυκλάδων δημιούργησε μια «ψηφιακή ξενάγηση» με ξεναγό τον κ. Δημήτριο Αθανασούλη, σε ένα από τα σπουδαιότερα Μεσαιωνικά μνημεία του Αιγαίου, τον Σκάρο.

Για περισσότερες πληροφορίες [εδώ](#).

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΚΥΠΡΟΥ:

“Πρωτοβουλίες για τη διαχείριση και προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς – Το παράδειγμα του Δάσους του Κύκκου”

Το δεύτερο σεμινάριο του έργου **Mo.Na**, πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 9 Απριλίου, μέσω της πλατφόρμας Zoom και οργανώθηκε από την Εταιρεία Κυπριακών Σπουδών, σε συνεργασία με το Τμήμα Δασών της Κύπρου.

Το εργαστήριο ασχολήθηκε με τρεις (3) θεματικές ενότητες:

- Πολιτιστική Διαχείριση
- Κοινές Δράσεις Προστασίας και Συνέργειες
- Συνέργειες

Το βίντεο του εργαστηρίου είναι διαθέσιμο στο [YouTube](#). Για περισσότερες πληροφορίες [εδώ](#).

Φυλλάδια του Εθνικού Ινστιτούτου Πολιτιστικής Κληρονομιάς Αλβανίας

Το φυλλάδιο “Μνημειακές Πύλες στο Βουθρωτό” προσφέρει ένα μοναδικό ταξίδι στην αρχαία πόλη του Βουθρωτού, μέσα από το μνημειακό της πλούτο.

Έχουν εκτυπωθεί 1.200 αντίτυπα, τα οποία πρόκειται να διανεμηθούν.

Στο πρώτο [φυλλάδιο](#) παρουσιάζονται επιλεκτικά τα κύρια αντικείμενα της συλλογής του Αρχαιολογικού Μουσείου του Βουθρωτού. Με αυτόν τον τρόπο πολλοί επισκέπτες θα εξοικειωθούν ακόμα περισσότερο με τις πολιτιστικές αξίες τους. Τυπώθηκαν 1.500 αντίτυπα.

«Αποκατάσταση παλαιού οδικού δικτύου», Μεσημβρία – Βουλγαρία

Ο Δήμος της Μεσημβρίας ολοκλήρωσε την αποκατάσταση του παλαιού οδικού δικτύου των οδών Mena και Ribarksa στην παλαιά πόλη της [Μεσημβρίας](#).

Παράλληλα κατασκευάστηκε λιθόστρωτο έκτασης 1490 τ.μ., τοποθετήθηκε κράσπεδο γρανίτη συνολικού μήκους 454 μ. και κατασκευάστηκε πεζοδρόμια συνολικής έκτασης 1073 τ.μ.

Διεθνές Σεμινάριο Μεσημβρίας

Στις 23 Απριλίου 2021, πραγματοποιήθηκε διαδικτυακά το τρίτο [Σεμινάριο](#) του έργου **Mo.Na**, μέσω της πλατφόρμας Zoom, από τον Δήμο Μεσημβρίας, με τίτλο «Η αειφόρος

χρήση και δημιουργική συνύπαρξη μεταξύ φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς: η εμπειρία της Μεσημβρίας».

Συμμετείχαν -μεταξύ άλλων- ειδικοί επιστήμονες από τον χώρο του Πολιτισμού, του Περιβάλλοντος, του Τουρισμού και του Χωροταξικού σχεδιασμού.

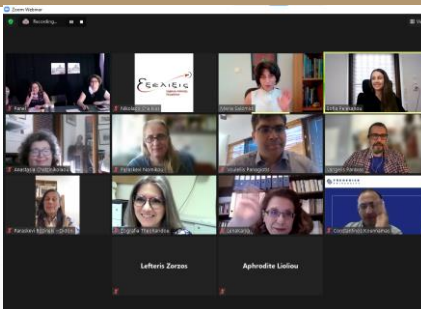
Υπήρχαν δύο (2) βασικές θεματικές ενότητες:

- i. Μνημεία στη φύση – ανακάλυψη και διατήρηση της γνώσης του παρελθόντος και των επιτευγμάτων της ανθρωπότητας στο πέρασμα των αιώνων.
- ii. Η αειφόρος χρήση της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς της Μεσημβρίας.

Το σεμινάριο ήταν πολύ επιτυχημένο, καθώς όλοι συμφώνησαν να συνεχίσουν το διάλογο και τη συνεργασία σε θέματα διαχείρισης των φυσικών και πολιτιστικών πόρων.

Το βίντεο του σεμιναρίου είναι διαθέσιμο [εδώ](#).

Διεθνές Σεμινάριο Σαντορίνης

Ο Δήμος Θήρας, σε συνεργασία με την ΕΦΑΚΥΚ, οργάνωσε στις 28 Μαΐου 2021, το τέταρτο και τελευταίο Σεμινάριο του έργου **Mo.Na**, με τίτλο: “Ένας δημιουργικός διάλογος για τη διαχείριση της επισκεψιμότητας και την αξιολόγηση της φέρουσας ικανότητας των

περιοχών που συνιστούν τουριστικούς προορισμούς. Η περίπτωση της Σαντορίνης.» Το Σεμινάριο επικεντρώθηκε σε τρεις (3) θεματικές ενότητες:

- Φέρουσα Ικανότητα
- Κίνδυνοι και πιέσεις
- Παράκτια Ζώνη

Τα βίντεο του εργαστηρίου μεταφορτώθηκαν στην πλατφόρμα του [YouTube](#).

Το Σεμινάριο είχε υβριδική μορφή, καθώς η συμμετοχή πραγματοποιήθηκε τόσο με περιορισμένη φυσική παρουσία, λαμβάνοντας όλα τα μέτρα προστασίας κατά της COVID-19, όσο και διαδικτυακά μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας.

Αποκατάσταση ενός παλιού φυσικού μονοπατιού στην κοιλάδα Κύκκου-Παναγιάς

Το Τμήμα Δασών ολοκλήρωσε την αποκατάσταση του παλιού [μονοπατιού](#) που διασχίζει την κοιλάδα Ρουδιά στο δάσος της Πάφου. Το φυσικό μονοπάτι έχει μήκος έντεκα χιλιομέτρων, ξεκινά από την περιοχή Μηλικούρι (κοντά στο μοναστήρι της Παναγίας του Κύκκου) και καταλήγει στο χωριό της Παναγίας, στην τοποθεσία "Δόξασι ο Θεός".

Το μονοπάτι αποτελεί τον παλιό δρόμο, που συνέδεε το χωριό της Παναγίας και το μοναστήρι του Κύκκου. Οι εργασίες αποκατάστασης περιλάμβαναν αποψίλωση, καθαρισμούς και αποκατάσταση ξηρολιθιών για την αντιστήριξη του εδάφους. Για να αποφευχθεί η πρόκληση περιβαλλοντικής ζημίας, περιορίστηκαν τα μηχανικά μέσα κατά τη διαδικασία αποκατάστασης. Όλες οι εργασίες έλαβαν χώρα μεταξύ Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2020, οπότε και το έργο ολοκληρώθηκε, με σεβασμό στη φύση, στην πολύτιμη μοναδική χλωρίδα και στην άγρια ζωή.

**Φόρουμ στην Κωνσταντινούπολη:
«Οικουμενικές Πρωτοβουλίες για την Προστασία Μνημείου & Φύσης»**

Ολοκληρώθηκαν οι εργασίες του [Φόρουμ](#) «Οικουμενικές Πρωτοβουλίες για την Προστασία Μνημείου & Φύσης» που συνδιοργάνωσαν το ΕΚΒΜΜ με το Οικουμενικό Πατριαρχείο στην Κωνσταντινούπολη, στις 4-5 Σεπτεμβρίου 2021. Την έναρξη των εργασιών του Φόρουμ κήρυξε η Α.Θ. Παναγιώτης ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος στο Σισμανόγλειο Μέγαρο του Γενικού Προξενείου της Ελλάδος στην Κωνσταντινούπολη.

Οι εργασίες του Φόρουμ συνεχίστηκαν με μεγάλο αριθμό συμμετεχόντων στην Ιερά Θεολογική Σχολή της Χάλκης. Ακολούθως, Έλληνες, Τούρκοι, Βούλγαροι, Κύπριοι και Αλβανοί ειδικοί επιστήμονες και εκπαιδευτικοί παρουσίασαν προγράμματα και εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες με στόχο την ευαισθητοποίηση νέων και γενικότερα του κοινού σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και του πολιτισμού.

Διεθνές Συνέδριο

Στις 7-9 Ιουλίου 2021, διοργανώθηκε από το ΕΚΒΜΜ το Διεθνές Συνέδριο με τίτλο «Μνημεία στη φύση - Μια δημιουργική συνύπαρξη».

Στο πλαίσιο του συνεδρίου Mo.Na, μεταξύ άλλων θεμάτων, συζητήθηκαν ο ολοκληρωμένος σχεδιασμός και οι κοινές στρατηγικές διαχείρισης σε μνημεία που βρίσκονται σε χερσαίες και παράκτιες περιοχές με υψηλό περιβαλλοντικό ενδιαφέρον και αξία διατήρησης.

Για περισσότερες πληροφορίες, πατήστε [εδώ](#). Το συνέδριο είναι διαθέσιμο [εδώ](#).

Global Edition

Η παρούσα έκδοση, πρωτοβουλία του ΕΚΒΜΜ, αποτελεί έναν οδηγό του αρχαιολογικού και περιβαλλοντικού - χερσαίου και θαλάσσιου - πλούτου των τεσσάρων περιοχών, και παράλληλα παρουσιάζονται όλη η δουλειά και τα αποτελέσματα του έργου από όλους τους εταίρους για τα έτη μεταξύ 2019-2021.

Διαβάστε το [εδώ](#).

Mo.Na “Μνημεία στη Φύση: Μια Δημιουργική Συνύπαρξη” 4ο Newsletter

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ & ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

Διεύθυνση: Λεωφόρος Στρατού 2, Θεσσαλονίκη 54640, Ελλάδα

E-mail: info@ekbmm.gr
mo.na@ekbmm.gr

Mo.Na
Monuments in Nature:
Creative Co-existence

PARTNERS

European Center for Byzantine and Post-Byzantine Monuments, GREECE

Ephorate of Antiquities of Cyclades, GREECE

Thira Municipality, GREECE

Hellenic Centre for Marine Research, GREECE

Municipality of Nessebar, BULGARIA

Society of Cypriot Studies, CYPRUS

Ministry of Agriculture, Rural Development and Environment, Department of Forests, CYPRUS

National Institute of Cultural Heritage, ALBANIA

WITH THE SUPPORT

The Ecumenical Patriarchate

Greek Planners Association

Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα εθνικά ταμεία των συμμετεχουσών χωρών

Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα μας:

<https://www.monumentnature.com/>

και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης:

